

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทยไปยังประเทศส่งออกหลัก ได้แก่ สวิตเซอร์แลนด์ ฮังการี ออสเตรเลีย และสหรัฐอเมริกา นั้นมีวิธีการในการศึกษา ดังต่อไปนี้

3.1 แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา

ในการวิเคราะห์ถึงปัจจัยต่างๆที่มีความสำคัญต่อการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทยไปยังประเทศส่งออกหลัก ได้แก่ สวิตเซอร์แลนด์ ฮังการี ออสเตรเลีย และสหรัฐอเมริกา จากการพิจารณาทฤษฎีและการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถนำมากำหนดตัวแปรที่สำคัญในการศึกษา ซึ่งใช้การประมาณค่าจากแบบจำลองพาแนล โคอินทิเกรชันและแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่เป็นปัจจัยกำหนดปริมาณการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทยได้ ดังต่อไปนี้

แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา

$$Exp_i = f(ER_i, GDP_i, \frac{CPI_i}{CPI_{TH}}) \quad (3.1)$$

รูปแบบสมการเชิงเส้น (Linear form) สามารถเขียนได้ ดังนี้

$$Exp_i = a_0 + a_1 ER_i + a_2 GDP_i + a_3 \frac{CPI_i}{CPI_{TH}} + \varepsilon_{it} \quad (3.2)$$

เมื่อเปลี่ยนรูปสมการให้อยู่ในรูป Logarithm สามารถเขียนได้ ดังนี้

$$\ln Exp_{it} = a_0 + a_1 \ln ER_{it} + a_2 \ln GDP_{it} + a_3 \ln \left[\frac{CPI_{it}}{CPI_{TH,t}} \right] + \varepsilon_{it} \quad (3.3)$$

กำหนดให้

Exp_{it} = มูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทยไปยัง

ประเทศ i ($i = 1, \dots, 4$)

โดย $i = 1$ หมายถึง ประเทศสหรัฐอเมริกา

$i = 2$ หมายถึง ประเทศสวิตเซอร์แลนด์

$i = 3$ หมายถึง ประเทศฮ่องกง

$i = 4$ หมายถึง ประเทศออสเตรเลีย

ER_{it}	=	อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อสกุลเงินตราต่างประเทศ
GDP_{it}	=	ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติเบื้องต้นของต่างประเทศ
$CPI_{it}, CPI_{TH,t}$	=	ดัชนีราคาผู้บริโภค โดยเปรียบเทียบของไทยและต่างประเทศ
a_0	=	ค่าคงที่
a_1, a_2, a_3	=	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระ
ε_{it}	=	ค่าความคลาดเคลื่อน

3.2 สมมติฐานการศึกษา

- 1) อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินของเงินบาทต่อสกุลเงินตราต่างประเทศ มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทย ในทิศทางเดียวกัน
- 2) ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติเบื้องต้นของต่างประเทศ มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทย ในทิศทางเดียวกัน
- 3) ดัชนีราคาผู้บริโภค โดยเปรียบเทียบของไทยและต่างประเทศ มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทย ในทิศทางตรงกันข้าม

3.3 วิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ ประกอบไปด้วยวิธีการศึกษา 3 ขั้นตอน ได้แก่ การทดสอบพาแนลยูนิทรูท (Panel Unit Root Test) การทดสอบพาแนลโคอินทิเกรชัน (Panel Cointegration Test) และการประมาณค่าแบบจำลองพาแนล ซึ่งแต่ละวิธีมีรายละเอียด ดังนี้

3.3.1 การทดสอบพาแนลยูนิทรูท (Panel Unit Root Test)

การศึกษานี้ได้ทำการทดสอบพาแนลยูนิทรูทหรือการทดสอบความนิ่งของตัวแปรทุกตัวที่ใช้ในแบบจำลอง ด้วยวิธี Levin, Lin and Chu (LLC) Test วิธี Breitung Test วิธี Hadri Test วิธี Im, Pesaran and Shin (IPS) Test และวิธี Fisher-Type Tests โดยใช้ Fisher - ADF และ Fisher - PP ซึ่งแต่ละวิธีจะมีสมมติฐานค่าคงที่ (Intercept) และแนวโน้ม (Trend) ที่แตกต่างกัน เมื่อทำการทดสอบความนิ่งของตัวแปรทั้งหมดแล้ว จากนั้นจึงทำการพิจารณาเปรียบเทียบผลจากการทดสอบแต่ละวิธีดังกล่าว โดยใช้ข้อมูลที่มี Order of Integration One, $I(1)$ ที่ระดับเดียวกัน เพื่อนำไปทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในแบบจำลองพาแนลโคอินทิเกรชันต่อไป

3.3.2 การทดสอบพหุสมการโคอินทิเกรชัน (Panel Cointegration Test)

ในการทดสอบพหุสมการโคอินทิเกรชันของการศึกษาตัวแปรในแบบจำลองการศึกษาปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทยไปยังต่างประเทศ จะใช้วิธีการทดสอบของ Pedroni แล้วจึงนำไปประมาณค่าแบบจำลองต่อไป

3.3.3 การทดสอบสมการพหุสมการ (Panel Equation Testing)

ในการทดสอบสมการพหุสมการของการศึกษานี้ เพื่อทดสอบว่าควรทำการประมาณค่าแบบจำลองในรูปแบบใด ระหว่าง Pooled Estimator, Fixed Effects หรือ Random Effects ซึ่งจะทดสอบด้วยวิธี Hausman Test และวิธี Redundant Fixed Effects Test

3.3.4 การประมาณค่าแบบจำลองพหุสมการ (Panel Estimation)

ในการประมาณค่าแบบจำลองในการศึกษานี้ได้เลือกใช้วิธีประมาณค่าแบบกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square, OLS) วิธีประมาณค่าแบบกำลังสองน้อยที่สุดเชิงพลวัต (Dynamic Ordinary Least Square, DOLS) และวิธีการประมาณค่าแบบโมเมนต์ในรูปทั่วไป (Generalized Method of Moments, GMM) แล้วนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบแล้วเลือกวิธีประมาณค่าที่ดีที่สุดโดยพิจารณาจากค่าสถิติในการเลือกแบบจำลองได้แก่ค่า adjusted R-square ($\bar{R}^2$)